

ייצג פון פריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וציונים, הערות והארות

פרשת לך
שנת תשע"ה

סימן קס"ט

[המכתב הזה הוא הראשון אחר שמוהרנ"ת הוכרח לברות, ברח מקום לאומן ומשם לטשעהרין ומשם לקרימינאטשק וערך המכתב]

ברוך השם, אשמורת הבוקר יום ו' וארא תקצ"ה לפ"ק, קרימיטשוק

בני חביבי וידידי, החייתני בדבריך אשר הודעתני שתהלה לאל הוחזרו הספרים [היינו הספרי קודש ש"ס ופוסקים וגם החידושי תורה שתפסו הממשלה דעיר ברסלב ממוהרנ"ת ז"ל בשבת פרשת מקץ שבת חנוכה] **בחסדו ונפלאותיו ית', כי עד עתה היו עיני כלות לזה.**

ובתחילת הלילה הזאת באתי לפה מקהלת טשעהרין עיף ויגע, ומצפה ומחכה אולי **אזכה למצוא פה אגרת מאתכם, ובחסדו יתברך קבלתי מר' אפרים שיחי** **מכתבך קודם שנכנסתי אל הבית כי קיבלו אתמול, ותיכף קריתי אותו [הרה"ח ר' אפרים זצ"ל דר בקרימינאטשק, מגדולי תלמידי מוהרנ"ת, בן הרה"ח ר' נפתלי תלמיד רביז'ל].**

ונפלאתי עליך בני חביבי על אשר לא הודעתני מיד בתחלת האגרת מהישועה **וההצלה הגדולה הזאת, והוכרחת לקרות מכתבך הרבה לשמוע גודל** **הצער והבזיונות שלנו, המקום ירחם, ועיני כלות לבשורה הנ"ל, עד שזכיתי** **למצוא בדף ה' שמועה טובה תדשן עצם, מה גדלו חסדי ה' ונפלאותיו, מה נשיב** **להי' כל תגמולוהי עלינו.**

והנה ריבוי הבזיונות שכתבת, אם אמנם צערי גדול מכל זה, עם כל זה הכל הבל, **כי הזמן פורח וימינו כצל עובר, ובימים מועטים יעבור הכל ויהיה נשכח** **הכל, ומי שישאר על עמדו להסתופף בצל קדושתו ז"ל ולעסוק בספריו הקדושים** **אשרי לו, ולהיפוך ח"ו בוודאי יבוש בעצמו ויתחרט מאד בעלמא דין ובעלמא** **דאתי. וכבר עברו בזיונות כאלה בדורות הקודמים כשהאיר הבעל שם טוב ז"ל** **אורו הקדוש בעולם, וגם עלינו ועל כל אנשי עברו כאלה וכאלה [כמסופר בספר ימי** **מוהרנ"ת בתחלת ח"א, ובספר אבני ברז'ל בהתחלה. ובאותם הימים פעם כשנטלו את מוהרנ"ת לתפיסה אמר** **בלשונו: ארבעים שנה כבר אחר השתלקות ר' נתן ע"כ].**

ואם באיזה אופנים עתה הבזיונות גדולים ביותר, אדרבא מזה יכולין להבין מעלת **הנחשק וכו' [עיי' ליקו"מ ח"א סי' ס"ו]. והביטו וראו נפלאות שגם עתה יפלט נתיב** **לאפו, והמניעות והבזיונות לדחות אחד ח"ו באים במשקל למי שנגזר עליו, והכל** **לפי החשבון. ואם אין אנו יודעים הטעם בפרטיות, בוודאי צדיק ה' בכל דרכיו כי** **מאד עמקו מחשבותיו, וכל העולם מלא נסיונות בכל יום [מוהרנ"ת הקפיד מאד מאד על** **החוטא בדבריהם להרהר אחר מדת הדין, והחזיר הרבה את הפסוק "העם לא שב עד המכה" כי יש לנו להאמין** **שאין הקב"ה בא בטרונאיו עם בריותיו, וכמאמר רביז'ל שאין הקב"ה שולח מניעה שאין יכולת לעמוד בה. כי גם** **עתה יש ביכולת כל אחד לעמוד בכל הנסיונות, ועל כל פנים לא ירהר אחר מדת הדין ח"ו כשאינו עומד בנסיון,** **ולא ישאל ויאמר למה ישנתה מזולתו, רק יאמין שאין קשה שום קושיא. ובעת שעמדו על מוהרנ"ת רופים בשנת** **תקצ"ה, ורדפוהו והתנפלו עליו להמיתו, אותו ואת כל אנשי, בחנם על לא חמס בכפו, לא הרהר אחר מדת הדין** **ח"ו כלל וכלל, ולא הו"ל שום הרהור על תעלומות דרכי הבורא יתברך אשר פועלי שקר עשו חיל ועושר, והביא**

זאת גם בלב כל חסידיו ותלמידיו להאמין באמונה שלימה כי אין זה רק להשמידם עדי עד מחיים הנצחיים
[ולהגיד כי ישר ה" וכו' (סיפורים נפלאים דשכ"ט)].

ובוודאי היה צריך ר' איציק ב"ר אברהם דוד להתנסות ולהצטרף בענין זה שעבר **עליו, ובתחילה הסכיל עשו מה וכו', בעת כזאת אשר המשכיל כעת ידום.** **ואחר כך עיוות יותר מה שהפריד את עצמו מאתנו, אשר הוא יודע בעצמו** **ובלבבו מנקודת האמת, אך מובטחני בו שבעזרת השם יתברך לא יהיה מתנגד,** **ואם לא זכה בכל נסיעותיו אלא לזה די לפניו.**

[הרה"ח ר' יצחק ב"ר אברהם דוד מטולטשין המכונה גם ר' איצילע מטולטשין או ר' איצילע מהייסן, היה מגדולי אנשי מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל, ועיין מש"כ הרי"ר אברהם ב"ר נחמן בימי התלואות וז"ל: בעת המחלוקת הרבה המתנגדים לענותו ולהכותו על שהוא מקורב למוהרנ"ת ז"ל, ולא נתנו לו מנוח, וממש פסקיה ליה חיותא, ובלית ברירה נתפתה להם בגלוי, ונדמה היו להמתנגדים שכבר הוא מתנגד לדרכי רביז'ל, אמנם מיד אחר שעבר הרעש חזר ודבק עצמו למוהרנ"ת ז"ל (ימיה"ח דף ז' ודף כ"א)]

ועיין לקמן מכתב קצ"ג שכתב "והלא גם הרשע מרדכי שערער ימ"ש בוודאי כבר נטבע בין מצולת תאוות העולם הזה, ולא די לו בכל זה כי אם עוד הוסיף להלחיב על עצמו אש לא נופח, להרים ידו להכות איש כשר וצדיק כנגדו, או לו ואוי נלפשו אוי ואבוי לכל המחזיקים אותו, ובאמת אם ה' ר' איצילע איש חזק בדעתו היה יכול לעקרו אם היה נתן בכתב עליו [להודיע להממשלה שמענים אותו ובוהו יסיר מעליו הנזק והיסורים מאלו שרופים אותו] כי אין העולם הפקר ע"כ. ובשנת תקצ"ח באמצע שנות המחלוקת כתב לו מוהרנ"ת "ואם קשה לו לנסוע לפה וכו' על כל פנים יהי לבו חזק עמנו תמיד באמת" [על"ת סי' רנ"א]. ועי' (מכתב קע"ח)].

ולאנ"ש תפרוש בשלום כל אחד, לדעתי מאליהם יתחזקו מי שיש לו מוח אמיתי **בקדקדו ויקיימו [ישעיהו כו, ט] חבי כמעט רגע עד יעבור זעם, כי בוודאי לא** **יעזוב אותנו השם יתברך ויעשה עמנו אות לטובה, ויראו שונאינו ויבושו, ישובו** **המה אלינו ואנחנו לא נשוב אליהם. כי בוודאי יתקיימו דבריו ז"ל שאמר נחיי מוהר"ן** **סי' רי"ח] "איך האב אויס גיפירט און וועל אויס פירין" [מרוכ חזקו ואמונתו בכוחו של רביז'ל** **אמר מוהרנ"ת ז"ל פעם לענין המחלוקת הגדולה על עניני רביז'ל, השי"ת יגמור וינצח בוודאי, אולם איך איני יודע. גאט וועט אויספירן, ווי אזוי ווייס איך נישט". וכן אמר פעם המכה תתפוצץ ותקבע וישפך הליחה הרעה, אולם איך איני יודע "די מכה וועט אויספלאצן, ווי אזוי ווייס איך נישט" (שי"ש ח"ב סי' תרכ"ח)].**

והנה מטשערין כתבתי לך אגרת לק"ק טולטשין, ושם הודעתך ששלחתי מאומאן **כמה אגרות לברסלב, ואלו ביחוד, ונפלאתי מאד על שלא הגיע לך אחד** **מהם [המכתבים הללו כנראה חסרים לנו]. ויש לי צער מזה, אך הישועה שהודעתני [שהספרים** **של מוהרנ"ת עם חידושי תורתו ספרי ליקוטי הלכות הוחזרו, ותבונן בהמשך המכתב עד כמה היתה שמחת** **מוהרנ"ת בהצלת ספריו הק' וחידושי תורתו יותר מכל]. עולה על הכל, ולהי' התקוה שיתהפך הכל** **לטובה.**

ועל אודותיך כבר הקדמתי בדברי אלה להשיבך, כי העולם מלא נסיונות בכל יום **בכמה אופנים, ועל כולם יש לנו יסוד מוסד יסוד חזק וקיים לנצח, הוא** **הצדיק יסוד עולם יסוד הפשוט וכו', עליו יש לנו להשען כל אחד ואחד בכל מה**

המשך בדף 4

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבניו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאנון זצלה"ה על

מאמר נ"ה:

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבניו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקדוש נכד הבעל שם
טוב ז"ל זכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ט)

המשך

בליל החג אחר תפלת ערבית נכנס הבעש"ט לחדר הגביר ולא דיברו שום דיבורים כלל, רק ערך את הסדר כדרכו, אחר שערך חצי הסדר פנה אל העשיר וזוגתו ואמר להם: יודע אני עבור מה באתם הנה וכבר נושעתם, תיכף אחר שאמר מילים אלו עלה בעליית נשמה בהתדבקות נפלאה וראו בו התאמצות נוראה ולא ידעו על מה ולמה זה, וכך בתוך השחיות שמעו איך שהפטיר ואמר: אם כן אעבוד את ה' יתברך בלי עולם הבא, ואחר כך ראו שמחה ואור גדול על פניו ונתעורר מדביקותו. וסיפר שבעת שברכם שיזכו בכנים התעורר עליו קטרוג גדול בשמים היות שזווג זה עקרים הם מבטן ומלידה ולא היה באפשרותם כלל ללדת ועתה מחמת ברכת הבעש"ט שברכום היו צריכים לשנות עבורם את הטבע לגמרי, ומשום קטרוג זה גזרו למעלה שיאבד הבעש"ט את שכו עוה"ב לגמרי. כששמע זאת הבעש"ט נענה ואמר בשמחה: אם כן אעבוד את ה' מעתה ללא שכו עוה"ב, וכך אוכל לעבוד ללא שום פניה כלל וכלל. וכשראו בשמים מסירותו שמוסר נפשו עבור עבודתו יתב' במסירות נפש כזה פסקו ואמרו שיזכהו שוב לעוה"ב וגם זוג עקרים אלו יזכו לבנים, ומוזה בא לו שמחה ואור גדול בפניו.

הבעל שם טוב המשיך לערוך את הסדר בהתלהבות נוראה וללא שום דיבורים יתירים, אמנם כשהגיע לתיבות "לעושה נפלאות גדולת לבדו" חזר הרבה על התיבות "לבדו" "לבדו" בהתעוררות גדול מאד.

והנה בעיר אינסטאבול שלט אז מלך רשע, ובהתייעצות עם שריו גזר גזירת מיתה על היהודים רח"ל, באופן אכזרי ביותר ושום איש לא נודע מזה. כי גזרו להרוג את כל היהודים ביום אחד ביום א' של פסח, וכדי שלא ישתדלו היהודים לבטל הגזירה השביעו השרים אחד את השני שלא יגלו את הגזירה לאף אחד, והיה בין אלו השרים שר אחד שהיה אוהב ישראל ובא בבהלה בליל הפסח אל

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גדולי הקדוש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל ריו לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושה הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקדוש, חוטר מגזע האלחי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש המודות וזרעו לברכה זרע קודש שם ומעשיהם עליהם מעידות...

פרנס היהודים וגלה לו בסוד גדול מגזירה זו, והפטיר וא"ל : חיי נתונים בסכנה אם יתגלה להמלך שיודעים אתם מגזירה זה , ועל כן אין שום עצה לתת לך, אולם באתי רק להודיע שתדע מגזירה זו, ודע את אשר לפניך לטכם עצה לזה, קרא הפרנס לרבני העיר להתייעץ ביניהם מה לעשות, והחליטו שהיות שאמו של המלך אוהבת ישראל היתה, ולכן ילכו אליהם לטכם עצה עמה בחכמה מה לעשות.

ותיכף אחר עריכת הסדר הלכו הפרנס ורבני העיר לביתל אמו של המלך, ובהלכם ברחוב העיר עברו ליד בית של הבעל שם טוב ושמעו איך שחוזר הרבה על התיבות הנ"ל לעושה נפלאות גדולות לבדו "לבדו לבדו", וענו ואמרו זה לזה, אלו ידע היהודי הזה מהגזירה הנוראה המרחפת על בני העיר היהודים לא היה מתלהב כל כך !

כשהגיעו לבית אם המלך ובקשו להכנס אצלה בשעה מאוחרת כזו נחרדה אם המלך מאד, כי הבינה שדבר נחוץ הוא וקבל אותם בסבר פנים יפות, וספרו להם הגזירה שגזר בנה על תושבי העיר היהודים, והזהירו שתעשה בחכמה גדולה לבטלה ולא יודע להמלך שחכמי ישראל היו אצלה. ובחסדי ה' עלה ברעיונה עצה והלכה תיכף באמצע הלילה והעירה את בנה המלך משנתו בחרדה גדולה, וספרה לו שבעלה המלך הזקן שהוא אבי המלך, בא אליה בחלום בלילה במורא גדול ואמר לה, שאין לו בעולם האמת מנוח ומרגוע מחמת שעד למחרת בבוקר לא ישאר לו שום שארית מבניו ונכדיו, ויאבדוד הם לעד ולנצח, ושאלה האם את בנה איזה דבר נורא נעשה במלכות שעל ידה בא למשפחתינו גזירת כליון נורא כזה, והתחיל למנות לה איזה עולת שאולי מחמת זה נגזר עליהם גזירה זו, ואמרה לו כל הזמן לא לא, אין מתקבל על העדת שמחת עולה כזו יגזר על משפחתינו גזירה נוראה כזו.

המשך יבוא אי"ה

מאמר משיב נפש

קליין

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"ז: משה רבינו מהימנא

שואל: אם הסברת לי למה דיבר כך על הגדולים בזמנו או לפני זמנו, אבל מה תשיב לי על מה שהלך עוד יותר בגדולות, לדבר אפי' על משה רבינו מהימנא, והוא מש"כ (חיי מוהר"ן סי' קצ"ז) שאמר שהוא חושב, שאם לא היה מתחיל בתחלה בענין הנהגת המפורסם, אפשר היה מגיע למה שהיה מגיע. ואמרתי לו, הלא משה רבינו ע"ה היה עוסק ג"כ בזה בהנהגת העולם לקרב בני אדם לה'. השיב הלא גם משה רבינו ע"ה שגה בזה, כי גם משה נענש על שקרב את הערב רב ע"כ. ודברים הללו נראים פגיעה גדולה בהגדול ביותר שבישראל, במשה רבינו מובחר הברואים, לומר עליו ששגה וטעה ונענש.

(שם אופן ק"כ) אמר הקב"ה למשה לך רד מגדולתך, שבזה פגם משה באות ה'. ז"ש רב לך, ערב רב הם שלך, וזה החטא הרב הוא שלך, ובמלת לך נרמזין ה' קליפין אלין מה' אומון שכל אחת כלולה מי', ובוזה גרם סוספיתא דנחש שהיא אות נ', גברה נ' שערי קליפות בעולם כמנין ל"ך, לכן אל תוסיף שאין קטיגור נעשה סניגור, אבל צו את יהושע.

(שם אופן רנ"א) השיב לו הקב"ה רב לך, ר"ל מאחר שאתה חייב על אינון ערב רב שלקחת אותם שלא ברשות, ל"ך דייקא, כמ"ש לך רד כי שחת עמך, ולא עמי, לכן אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, ר"ל עבור השכינה שנקראת דבר שנפלה בין עממיא. עבורה צריך אתה להקבר שם.

(שם אופן רנ"ב) והשיב לו הקב"ה רב לך, ר"ל הערב רב שלך וקלקלת המרכבה, כי הערב רב שמטו שור שבמרכבה, ובוזה הבאת המרכבה טמאה לעולם, לכן אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה.

(שער הפסוקים (מהאריז"ל) פרשת שמות) ובוזה תבין טעם, למה מרע"ה השתדל להוציא את הערב רב שלא כרצונו ית'. והטעם הוא, כי היה בהם תערובת ניצוצות קדושות, ענפיו של משה עצמו, מן הדעת, ולכן מסר עצמו עליהם כמ"פ. ולא עוד אלא שנקבר בחו"ל בעבורם, להביאם עמו, כנזכר בספר הזוהר:

גם בזה תבין, כמ"פ שזכרו הערב רב על שם עמו של משה, כמשי"ה לך רד כי שחת עמך אשר הוצאת מארץ מצרים, לפי שכל דור המדבר, וכל הערב רב, כולם הם ענפיו וניצוציו, והוא להם כנשמה לגוף. וז"ס פסוק שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב, בקרב ממש, כנשמה בתוך הגוף. גם ז"ס פסוק ויהי העם כמתאוננים רע באוני ה', כי הערב רב הם מבחי' הרע, שהוברר מסיגי נגעי בני אדם דהשחתת הזרע, הנקרא רע. וזשי"ה ג"כ ובעיני משה רע, כי גם משה ראה בעיני שכלו, כי כולם היו מבחי' הרע שלו, אשר לא נתקן עדיין, ואמנם מה שלקה משה ונענש על ידם הוא, לפי שעדיין לא היה זמן תקונם, ורצה לתקנם קודם זמנם.

(ספר הליקוטים (מהאריז"ל) ואתחנן) ויתעבר ה' בי למענכם: דע, כי בכל דור בא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל ערב רב, ובוזה לא היה מיתה ולא גלות, כמ"ש רז"ל חרות על הלוחות, חירות וכו'. והוא קבלם, בחשבו כי טוב הוא להכניסם בקדושה, ובפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמ"ש העם אשר אנכי בקרב, וכתוב כל העם אשר ברגליך, ולזה רצה לתקנם, ואדרבה קלקלו לישראל. וז"ס מ"ש לך רד כי שיחת עמך וכו', נשחת לא נאמר אלא שיחת, פ"י שיחת לישראל, ועתה רוב הדור מהם. ולזה הוצרך לבוא משה בעיבור א' לני שנה, לפי שהוא שרש ישראל, לתקנם שלא יטעום ערב רב. וקודם שחטאו ישראל, היה משה בתכלית השלמות, והיה משיג שער ה' של חמשים שערי בינה הגדול מכולם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו:

וזשי"ה לך רד, כי שחת וכו', ר"ל רד ממנין ל"ך, וז"ש רז"ל נ' שערי בינה נבראו בעולם, וניתנו למשה חסר א', פירוש, מעיקרא כולם נתנו לו, וא' חסרו לו אח"כ. וז"ש ותחסרהו מעט וכו', פירוש, מעיקרו שלם היה, אלא שאח"כ חסרהו היותר מעט מאלהים, שהוא אות א'. או פ"י שחסרו הרבה, ולא נשאר לו אלא מ"ט, כמ"ש רז"ל אל תקרי מעט אלא מ"ט, והמ"ט הן מעט מועיר, בערך שער ה' הגדול מכולם.

(שם פרשת וילך) עוד ירמוז על גלגול משה רבינו ע"ה. במ"ש אשר הוא בא שמ"ה בקרב, של ערב רב, וחרה אפי בו והסתרתי פני מהם חוזר לעם, לכן לפעמים רבות, והיה לאכול ומצאוהו צרות רבות ורעות, ירמוז כמשי"ה (ישעי' נ"ג) אכן חליינו הוא נשא וה' הפגיע בו עון כולנו. ואנכי הסתר אסתיר וכו', על כל הרעה אשר עשה, על מה שקבל הערב רב, שנאמר כי שיחת עמך, וכן אמר על כי אין אלהי בקרבי.

(לקוטי תורה בראשית) וראוי היה משה שיזכה למלאך, אך שגרם החטא בעבור ערכונות ערב רב שהיה רוצה לתקנם ולא תקנם.

והנה כפי הנראה לא אתמהמה פה הרבה, ומה שנעשה פה איני יודע לכתוב לך עתה [חיינו אם התגברה המחלוקת גם בעיר קרימינאטשאק]. כי זה שבתני הבית מעט כנ"ל, וגם זמן תפלת שחרית הגיע יומם יצוה ה' חסדו, ויוצינו להתפלל בכוונה גדולה, להכיר חידוש מעשה בראשית שביום הזה ולקיים (תהלים צב, א) להגיד בבוקר חסדך וכו'.

דברי אביכם המצפה לראותכם בקרוב בעזרת השם יתברך

נתן מברסלב

ושלום לכל אנ"ש באהבה רבה.

סימון ק"ע

ברוך השם, אור ליום ה' בשלח תקצ"ה לפ"ק, קראקוב

שלום לכבוד אהובי בני וכו' מו"ה יצחק נ"י

כבר כתבתי לך [מכתב קס"ט] שבאתי לקרימינאטשוק אור ליום ו' פרשת וארא, ומצאתי מכתבך שכבר הוחזרו הספרים הק' תהלה לאל, והחיית את נפשי מאד, ובאותו יום ו' הנ"ל שלחתי לך מכתבי, ונתעכתי שם בקרימינאטשוק עד היום שעבר, ולא הגיע לי שום אגרת, לא מברסלב ולא מאומאן [כ"י מוהר"ת ברח לאומאן ומשם לקרימינאטשוק. ויש להבין הסיבה למה נסע מוהר"ת לאותן המקומות, כי היה באומאן ונסע משם לשאר מקומות ובחורה לאומאן. ואפשר שהוצרך לברוח ממקום למקום]. ואיני יודע מה לחשוב, אך בעת צרה כזאת המקום ירחם בוודאי צריכים גם צער הזה, אבל זאת נחמתי בעיני מה שבחסידי ה' ונפלאותיו העצומים הוציאו הספרים מידם, מה אשיב לה' וכו' (תהלים קטו, יב).

אשרי חלקו של ר' שמואל וויינבערג שזכה שיוגמר פדיון שבויים כזה על ידו, אשריהם כל העוסקים בזה, וכל אשר הוציאו ממון על פדיון נפשות

והתורה הק' [הרה"ח ר' שמואל וויינבערג ואביו הרה"ח ר' משה ווייבערג נגיד ועושר, ומראשי מהעסקנים הראשים שבאו לעזר למוהר"ת והרבו לפייס את ראשי העיר, וגם השתדלו ליתן ממון ושודד להשרים. עד שהתחילו לראות בצדקת אנ"ש ובמוהר"ת, והוציאו על ידו לחפשי את כל אנ"ש האסורים בבית הסוהר, כמסופר כל זה בארכזה בימי התלאות (ד' י"ו י"ח), וכן לעיל בהערות למכתב קס"ט ומכתב קע"א ובהגדה, ומכתב קע"ו]. אוי להם ואוי לנפשם של המוסרים בעלילות שקר, אשר מרדו ופשעו בכבוד השם יתברך וכבוד התורה הקדושה, וכבוד הבעל שם טוב ז"ל ותלמידיו הק', ובכבוד אדמו"ר ז"ל, אשר כל ספריו הק' תפסו על ידי מסירתם, ישלם ה' לעושה רע כרעתם. ובחסדו הגדול ירחם על עניים ואביונים נרדפים כמונו, ויושיענו מהרה למען שמו הגדול והק' שנקרא עלינו, כי שמו הגדול נמצא בשם הצדיק האמת, כמבואר בהתורה (ליקו"מ ח"ב סי' ס"ח) בראשית לעיני כל ישראל (חיבור סוף התורה לתחלתה), שדיברנו בה בשבת חנוכה העבר, ופה גמרנו אותה קצת [עיין לקמן בהג"ה מרפ"ש ישן במכתב קע"א מה שדיבר מוהר"ת בעת שלקחו אותו לתפיסה בס"ג בשבת חנוכה, ובאמצע התורה לא גמר כל מה שרצה לבאר או, והשלימו בק"ק קראקוב. ובא וראה גדול התחזקותו של מוהר"ת, שבעת כזאת שמסרו אותו במסירות גדולות, והמתנגדים רצה לפעול אצל הממשלה לדון אותו למיתת רח"ל או לשלחו מכל האזור, אמנם מוהר"ת לא שחש לבו למעשיהם והי' מלא מלא דביקות בה' ולחוק נפש ישראל].

כוונת הערות והציגונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם הערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמה לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהר"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתם למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בזה עט סופר, אן להערות, וכן מי שברצונו שיגיע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה: **CONGHVPRINTING@GMAIL.COM** 845.781.6701 אן להפעקס: אן להודיעה על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שעובר עליו, כי לא באנו לזה העולם לאכול ולשתות ושאר תאוות ח"ו, ולא בשביל ממון וכבוד המדומה של זה העולם, רק לסבול עמל ויגיעה כדי להכיר את בוראינו ויוצרינו ית"ש, על פי התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, וכפי מה שמדריכים אותנו הצדיקים אמיתיים שבכל דור ודור וכו', כי בהכרח לסבול מרירות בכל פעם, ואחר כך השם יתברך עוזר בחסדו כאשר כבר ראינו כמה פעמים, וכמו שכתוב (ישעיה לג, יז) הנה לשלום מר לי מר, כמו שמבואר בספריו הק' (לקו"מ מוהר"ן סי' כ"ז בח"א).

וכפי הנראה עתה אינך צריך לשלוח עוד אגרת לפה, כי רחוק שאתמהמה כל כך. אך תזהר לשלוח מעתה בכל פאסט אגרת אלי לק"ק אומאן, ותודיעני הכל באר היטב כל אשר נעשה שם למען אדע איך להתנהג, כדי שכאשר אבוא לאומאן אם ירצה ה' בקרוב אמצא שם מכתבך ויחיו אותי בעזרת השם יתברך, וכפי הנראה אהיה באומן אם ירצה ה' בעוד כ' או ג' שבועות מהיום, והשם יתברך ינחני בדרך אמת ברצונו הטוב, כי אני סומך עליו בכל תנועותי.

ולע"ת עתה החייתי הרבה בכל מקום בואי את כל אנ"ש, וגם פה קיבלו אותי באהבה רבה ובתשוקה גדולה, ויצאו לקראתי בשמחה הכל יותר מקודם, כי מעולם לא קיבלו אותי באהבה ובשמחה כל כך כמו עתה. אבל היסורים שהיו לי עד הנה מהנסיעה בעצמה, אי אפשר לספר, כי הדרך פה מקולקל מאד, והסוסים חלשים כמעט כשל כח הסבל עיני הדרך לאיש בא בימים כמוני [מוהר"ת היה אז נ"ה שנים, כי נולד בשנת תק"מ]. ואף על פי כן גזוה היו כמה הרחבות בלי שיעור, מי יתן ויוכני השם יתברך שאספר לכם הכל למען תבינו מזה נפלאות השגחתו ית', ואיך הוא יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ומצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית בכל מעשה דיבור ומחשבה של כל אדם כפי המקום והזמן ומרמו לו רמזים וכו' וכו' (ליקו"מ ח"א סי' נ"ד). "גיוואלד" וואס שוואגין מיר או מיר האבין אזונס גיהערט". על כל דיבור ודיבור צריך כל אחד לומר אלף פעמים אלמלא לא אתינא לעלמא וכו', ואלו הספרים הם קורעים ומבוים, אוי להם ואוי לנפשם, בעל הרחמים ישיבם אל האמת, ואתנו ישיב לקיים באמת את דבריו הקדושים הנאמרים באמת, וזה נעשה בכלליות ובפרטיות בכל אדם ובכל זמן, ובפרטי פרטיות בכל יום ובכל עת.

מה אומר לכם בני חביבי וכל אנ"ש הנאמנים, שימו לבבכם היטב מה נעשה עם האדם בעולם העובר בצל הפורח הזה, אשר הכל יודעים שהעולם הבל הבלים הכל הבל, ואם אינם זוכים להטיב מעשיהם, וגם מקלקלים כמו שמקלקלים כל אחד ואחד בהבל נדף הזה, כאשר הם יודעים בעצמם, השם יתברך יסלה להם וישיבם אל האמת, עוד מתגברים עליהם לחלוק על נקודת האמת אשר זכה לצאת מהבלי העולם הזה לגמרי, אשר אינו רוצה להניח שום הבל בעולם הזה (סיפומ"ע מעשה הי"ג יום הריב"ע). אשרינו מה טוב חלקינו אשר נפשינו כצפור נמלטה מזה, בריך רחמנא דפלטו לן מהדא, כן יוסיף ה' למלט נפשינו גם מכל הבלי עולם הזה, ולעסוק בתורה ותפלה ומעשים טובים כל ימי חיינו לעולם אמן.

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן!
 לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום
 מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
 עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן
718-855-2121
 געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר"ן הסבר, לויט די
 מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות
 חזקו ואמנו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם
 בכל פעם עצות להציל נפשכם (ע"ל"ת מכתב ש"א)